

Man kan inte ta Rosengård från killen

Intervjun

Intervjun är skriven för det här läromedlet. Varje svar bygger på sådant Zlatan har berättat på riktigt, bland annat i självbiografen "Jag är Zlatan" och i kända intervjuer.

Reportern möter Zlatan Ibrahimović för ett längre samtal om uppväxten i Rosengård och den långa vägen till proffslivet.

Reportern: Zlatan, du föddes i Malmö den 3 oktober 1981 och växte upp i Rosengård. Hur skulle du beskriva din barndom?

Zlatan: Den var tuff, men den gjorde mig till den jag är. Mina föräldrar skilde sig när jag var ungefär två år. Min pappa kom från Bosnien och arbetade som fastighetsskötare, och min mamma kom från Kroatien och jobbade som städerska. Hon slet enormt, ofta från tidig morgon till sen kväll. Hemma fanns det inte mycket pengar, och ibland var kylskåpet nästan tomt. Men på gården vid Cronmans väg fanns alltid fotbollen, och där var jag fri.

Reportern: I "Jag är Zlatan" berättar du mycket öppet om den tiden — också om sådant som inte var bra. Du erkänner till exempel att du stal cyklar som ung.

Zlatan: Ja, och jag försvarar det inte. Jag ville att boken skulle vara ärlig, inte en fin reklamfilm. Livet i Rosengård var som det var, och jag gjorde dumma saker. Samtidigt tror jag att just ärligheten är skälet till att så många unga känner igen sig i boken. Den visar att man kan börja snett och ändå hitta rätt.

Reportern: Boken blev en enorm framgång när den kom ut 2011.

Zlatan: Den sålde över 400 000 exemplar på ungefär en månad. Det finaste var alla berättelser om unga som aldrig hade läst en hel bok tidigare, men som läste min. Det är jag stolt över.

Reportern: Vi backar till fotbollen. Hur såg dina första steg ut?

Zlatan: Jag började i små klubbar i Malmö när jag var runt sex år, bland annat i FBK Balkan i Rosengård. Min stora idol var brasilianske Ronaldo. Jag hyrde videofilmer med brasiliansk fotboll, spolade tillbaka samma rörelse gång på gång och gick sedan ut på gården och övade tills jag kunde den.

Reportern: Som trettonåring kom du till Malmö FF:s ungdomslag. Men alla var inte glada över det.

Zlatan: Nej. Jag dribblade för mycket, tyckte vissa, och jag kom från "fel" del av staden. Några föräldrar i laget startade till och med en namninsamling för att få bort mig. Tänk dig det — vuxna människor som samlar namn mot ett barn. Det gjorde ont, men det blev också bränsle. Jag fick stanna, och jag bestämde mig för att visa dem hur fel de hade.

Reportern: Och det gjorde du. År 1999 debuterade du i Malmö FF:s A-lag, och snart var stora klubbar i Europa intresserade. Det finns en känd historia om Arsenal.

Zlatan: Arsenalns tränare Arsène Wenger ville att jag skulle komma till London och provspela. Jag fick till och med ta på mig deras tröja och fotograferas. Men jag tackade nej. Antingen vill man ha mig, eller så vill man det inte — jag gör inga provspelningar. I stället köpte Ajax i Nederländerna mig år 2001, för över 80 miljoner kronor. Ingen svensk spelare hade kostat så mycket, och rekordet för en försäljning från en svensk klubb stod sig ända till 2017.

Reportern: Rosengård verkar fortfarande betyda mycket för dig. År 2007 invigde du Zlatan Court på din gamla gård.

Zlatan: Jag ville ge tillbaka något konkret. Zlatan Court är en liten plan med belysning på kvällarna, så att barnen kan spela nästan när som helst — precis där jag själv lärde mig allt. Vid planen finns en hälsning från mig om att mitt hjärta och min historia finns där. Det är ingen tom fras. Jag har sagt det många gånger: man kan ta en kille från Rosengård, men man kan aldrig ta Rosengård från killen.

Reportern: Vad vill du säga till unga som växer upp som du gjorde?

Zlatan: Att bakgrunden inte behöver vara ett hinder — den kan vara en kraft. Jag hade inga kontakter och inga pengar, men jag hade en boll och en stark vilja. Träna, tro på dig själv och våga vara annorlunda, även när andra skriver listor mot dig.

Reportern: Tack, Zlatan.

Zlatan: Tack själv. Hälsa Rosengård.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en fastighetsskötare	en person som sköter och reparerar hus
en städerska	en kvinna som arbetar med att städa
slita	arbeta mycket hårt
försvara	här: säga att något ändå var rätt
känna igen sig	tycka att något liknar ens eget liv
ett exemplar	en av många likadana saker, till exempel böcker
spola tillbaka	gå bakåt i en film för att se något igen
en namninsamling	en lista där många skriver sina namn för att kräva något
bränsle	det som får något att brinna eller fungera; här: motivation
provspela	spela på prov, så att en klubb kan bedöma en
stå sig	Många av hennes låtar kommer att stå sig i årtionden.
inviga	öppna något nytt med en fest eller ceremoni
en hälsning	ett kort meddelande till någon
ett hinder	något som står i vägen

Läsförståelsefrågor

1. Vad berättar Zlatan om sina föräldrar?
 1. De arbetade båda som lärare
 2. De drev en restaurang tillsammans
 3. De hade tunga, praktiska arbeten och slet hårt
2. Varför tog Zlatan med de mörka delarna av sitt liv i boken?
 1. Förlaget krävde det
 2. Han ville ge en sann bild av sitt liv, inte en tillrättalagd
 3. Han ville göra läsarna ledsna
3. Vad säger Zlatan om bokens läsare?
 1. Många unga som annars inte läste böcker läste hans bok
 2. Mest äldre fotbollsexperter köpte boken
 3. Boken lästes nästan bara i Malmö
4. Hur lärde sig Zlatan Ronaldos rörelser?
 1. På en fotbollsskola i Brasilien
 2. Genom att studera filmklipp och sedan träna på gården
 3. Genom privatlektioner med en tränare
5. Varför blev det ingen övergång till Arsenal?
 1. Malmö FF ville inte sälja honom
 2. Arsenal hade redan för många anfallare
 3. Zlatan vägrade visa upp sig på prov
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Zlatans föräldrar skilde sig när han var liten.
 2. Namninsamlingen gjorde att Zlatan fick lämna Malmö FF.
 3. Zlatan och Arsène Wenger blev nära vänner.
 4. Ajax betalade mer för Zlatan än någon klubb tidigare hade betalat för en svensk spelare.
 5. Zlatan Court har belysning så att man kan spela på kvällen.
7. Vad menar Zlatan med att namninsamlingen "blev bränsle"?
8. Varför tror du att Zlatan byggde Zlatan Court just på sin gamla gård och inte någon annanstans i Malmö?
9. Vad betyder uttrycket "man kan ta en kille från Rosengård, men man kan aldrig ta Rosengård från killen"?
10. Vilket råd ger Zlatan till unga med en liknande bakgrund? (öppen fråga)

11. Beskriv med egna ord Zlatans väg från gården vid Cronmans väg till Ajax. (Öppen fråga)

Diskussionsfrågor

- Zlatan beskriver motgången med namnsamlingen som “bränsle”. Fungerar motgångar så för alla människor? Diskutera.
- Vad betyder det för ett område som Rosengård när en person därifrån når världstoppen?
- Zlatan tackade nej till Arsenal i stället för att provspela. Var det mod eller övermod? Motivera.
- Boken “Jag är Zlatan” fick många unga att läsa sin första hela bok. Varför tror du att just hans berättelse nådde dem?
- **Skriv (6 meningar):** Skriv om en plats från din uppväxt som har format dig. Beskriv platsen och förklara vad den har betytt för dig.